

Miroslav Žamboch

KAPITÁN

KAPITÁN

Vyšlo také v tištěné verzi

Miroslav Žamboch

Kapitán – e-kniha

Copyright © TRITON, 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

Miroslav Žamboch
KAPITÁN

Tato kniha ani žádná její část nesmí být kopírována,
rozmnožována a ani jinak šířena
bez písemného souhlasu vydavatele

Text © Miroslav Žamboch, 2021
© Stanislav Juhaňák – Triton, 2021
Cover illustration © Petr Vyoral, 2021

ISBN tištěné knihy: 978-80-7553-975-5
ISBN ePUB: 978-80-7553-997-7
ISBN MOBI (Kindle): 978-80-7553-998-4
ISBN PDF: 978-80-7553-996-0

Vydal Stanislav Juhaňák – Triton, Vykáňská 5, 100 00 Praha 10
www.tridistri.cz

KAPITÁN

Miroslav Žamboch

KAPITÁN

Miroslav Žamboch

Stanislav Juhaňák - TRITON

Opět ve stavu

Dva strážní v ranním šeru kouřili cigaretu a choulili se přitom v závětrí provizorní budky u závory. O kus dál mezi stromy vykukovaly hranaté obrysy narychlo postavených dřevěných budov, lomené střechy provizorních dílenských hal, velké nádrže s vodou pro lokomotivy. Vlak, který mě sem zavezl, tady nezastavoval, strojvůdce mi pouze přibrzdil. Dostat se ze Staagu bylo jednodušší, než jsem čekal. Stačilo obléct se do uniformy a na nádraží si vybrat vlak směřující na jih podél hranice, k Bremsku, poslednímu dopravnímu uzlu v civilizaci, dál už ležela jen Pustina. Teď už vlastně ne Pustina, ale území nově obsazené Spojenou aliancí států. Ale pro mě Pustina.

Ti dva mě pozorovali, svobodník s desátníkem, cigarety chráněné v dlani, pušky na popruzích hlavněmi dolů.

Napůl jsem čekal, že na mě štěknou: „Stůj, kdo tam!“, jako by hlídali muniční sklad, ale místo toho mi v poslední chvíli ležérně zasalutovali.

„Vracím se z dovolené,“ řekl jsem.

„Dneska tady nestaví žádný vlak, pane rotmistře,“ řekl svobodník.

Vypadalo to, že bude chtít vidět mé doklady. Jako strážný na to měl nárok.

„Jel jsem nákladním, přibrzdil mi,“ prozradil jsem mu, z příruční brašny vytáhl roli včerejších a předvčerejších novin a podal jim ji.

Po cigaretách a alkoholu nejcennější artikl.

„Otevři bránu,“ houkl desátník a schoval noviny pod blůzu uniformy.

„Kde se mám hlásit?“ zeptal jsem se ještě.

„Třetí budova od brány, provozní věci řídí kapitán Horsch. Ale ještě bude asi spát.“

Poděkoval jsem a zamířil k udané budově. Ti dva za mnou opět zavřeli.

Bremsk byl vojenská základna, ale už v průběhu pár kroků na mě působil jako místo, kde se daří udržovat pořádek a řád jen s nejvyšším vypětím, kde stačí jen trochu polevit, a vše se zvrhne v chaos. Svědčily o tom hromady stavebního dříví, množství složených kontejnerů s bůhví čím, zdánlivě nekonečné zásoby kolejnic a další provizorně uskladněné zásoby. Většina z toho před nepřízní počasí zakrytá plachtami, ale očividně jen provizorně a občas mizerně. Dojem neuspořádanosti korunovalo množství nedokončených staveb.

Našel jsem označenou budovu. Okna byla jen tmavé čtverce ve světlé ploše čerstvých trámů. Buď uvnitř nikdo nebyl, nebo všichni spali. Přesto jsem zkusil kliku – bylo otevřeno.

Vstoupil jsem dovnitř, na konci temné úzké chodby jsem spatřil světlý obdélník, zřejmě dveře, kterými prosvítalo světlo. Stačilo pár kroků a byl jsem u nich.

„Vstupte,“ ozvalo se téměř okamžitě po mém zaklepaní.

Poslechl jsem, za stolem pokrytým komíny srovnaných papírů seděl muž ve zmačkané uniformě kapitána, tvář šedivou stejně jako rodící se ráno.

„Rotmistr Maxmilián Bronštejn, hlásím se do služby po návratu z dovolené, pane kapitáne,“ oznámil jsem téměř současně se zasalutováním a podal mu vojenskou knížku, dovolenku a umístovací rozkaz.

Kapitán všechny tři doklady položil na poslední volný zbytek stolu před sebe a jeden po druhém si je prohlédl. Lampa osvětlující místnost zablikala a zhasla, zřejmě došla její náplň. Už však bylo dost světla, aby mohl číst i bez ní.

„Dovolená po výcviku, prodloužená kvůli rodinným záležitostem,“ konstatoval. „Přijel jste skoro o týden dřív,“ naznačil otázku na konci věty.

„Pohřeb proběhl, neměl jsem proč se dál doma zdržovat,“ odpověděl jsem stručně.

Přikývl, má odpověď ho už nezajímala. Venku někdo začal vytrubovat budíček. Vstávalo se tady hodně časně, zhodnotil jsem.

„Ukončil jste Tankovou akademii s vyznamenáním, povýšený na rotmistra,“ četl ve vojenské knížce, tentokrát nahlas. „Mám naložit celý vlak tanků a expedovat ho do Pustiny na frontu. A nikoho, kdo by to zvládl,“ zvedl oči od dokumentu a podíval se na mě. „Přidělím vám k ruce pobočníka, který vás zasvěťí do situace a obeznámí vás s detaily. Váš úkol je naložit stroje prvního a druhého tankového praporu pluku Stavovské republiky a Obchodní ligy, dále stroje tankových praporů Velkovévodství a Svobodných spolkových zemí. Plně vyzbrojené a k boji připravené tanky, rozumíte!“ zdůraznil. „Mají odjíždět popozítří, ne pozítří,“ opravil se po nahlédnutí do papíru na vrcholku jednoho ze sloupců. „Nechci mít žádné problémy, až to jejich auditoři budou před odjezdem kontrolovat.“

„Pane kapitáne, omlouvám se, ale na něco takového nemám kvalifikaci,“ řekl jsem klidně.

Byl jsem pouhý rotmistr, kvalifikovaný pro velení tanku, po základním zaškolení i jinému druhu zbraně, například dělu nebo pěchotnímu transportéru. Dále jsem byl cvičen ve velení rotě, v případě nouze četě. Tohle byla práce pro mnohem vyšší šarži s většími pravomocemi, zkušenostmi.

„A vy si myslíte, že já mám kvalifikaci na to, abych řídil celý tenhle mumraj?“ kývl neurčitě do prostoru. „Já jsem tady na to prostě zbyl a stejně to padlo i na vás.“

Asi jsem vypadal příliš neochotně.

„Tohle je rozkaz, rotmistře, rozumíte? Potřebuji, abyste ty tanky dostal v bojeschopném stavu na vlak. Mám tady pár bažantů s rychlokurzem a tři roty dělostřelců, kteří mi s tímhle nepomůžou, ani kdyby chtěli!“ vykřesal ze své únavy jiskru rozhodnosti.

„Rozkaz, pane kapitáne,“ potvrdil jsem.

„Ubytujte se v baráku hned vedle, tohle je pro službu,“ načrtl na papír pár slov, složil ho napůl a podal mi ho. „Po snídani se dejte do práce, večer mi ohlásíte stav. A pamatujte, pozítří ty vlaky vyráží!“

Rozkaz je rozkaz, to jsem se už dávno naučil.

S břichem plným teplé ovesné kaše a dvěma krajíci chleba s pár plátky slaniny do rezervy v kapse jsem hned po snídani vyrazil v doprovodu muže v civilním obleku za svými úkoly. Představil se mi pouze jako advokátní koncipient kanceláře Dupo a synové zastupující společnost Ferrum Manufactory. Věděl jsem, že jde o zbraňovou manufakturu vyrábějící, a hlavně navrhuující tanky, děla a vůbec většinu

typů moderních zbraní. V Tankové akademii jsme trénovali na jejich prvních prototypch.

„A váš úkol je?“ zeptal jsem se, zatímco jsme kráčeli proti směru pochodu zástupů vojáků, většinou v uniformách Velkovévodství nebo Spolkových zemí. Vojáky soukromě financovaných jednotek jsem moc neviděl, což bylo zvláštní, protože právě tyhle jednotky měly dostat očekávané posily nejmodernějších zbraní, které byly k dispozici.

„Zajistit, aby námi zastupovaná společnost nebyla poškozena neplněním závazků ostatních,“ dostal jsem odpověď, která mi nic neřekla.

Věděl jsem, že kde jsou tanky nebo jakákoliv složitější vojenská technika, tam musí být M-mechanici. Bez nich to prostě nešlo, protože každý kus měl svá specifika, mouchy. S těmi jsem se musel domluvit v první řadě.

Právní koncipient mě vedl až mimo vlastní hlavní obydlenou část Bremsku k velkým montážním halám a překladišti napojenému železniční vlečkou na hlavní zásobovací trasu směřující do Pustiny.

„Ty stroje jsou moc velké a těžké na to, abychom je dopravili z dílen Ferrum Manufactory v celku. Dovážíme zvláště podvozky, věže a kanóny,“ prozradil mi.

Spíš bych si tipnul, že některé ze států nepovolily přes své území dopravu tak složitých a komplexních strojů daleko za Chandrekosovou mezí. Ne všude byli pokrokoví, někde docela rozumně lpěli na konzervativních bezpečných tradicích. Výbuch jediného tanku, kde by selhaly všechny techniky udržující extrémně komplikovaný lidský výtvar stabilní navzdory mezi, by snadno způsobil vyhlazení

celého města. Vlastně bylo zvláštní, že se něco podobného už dlouho nestalo. Ne za mého života.

Z dalšího přemýšlení mě vyrušil zvuk vzrušené debaty hrozící přerůst každým okamžikem v hádku.

Hlasy se nesly ze vchodu do největší haly klenoucí se i nad koleje.

Skupina vojáků v uniformách Velkovévodství vedená vysokým mladíkem s rezavými vlasy s čepicí frajersky nasazenou na stranu.

„Říkám vám, že ty tanky naložíme, dostali jsme rozkaz!“ opakoval zjevně už poněkolkáté o hlavu menšímu muži.

To, co mu chybělo na výšku, doháněl šířkou ramen. Nebylo to úplným pravidlem, ale většina M-mechaniků byla podsaditých a silných. Možná za to mohly velké kusy železa a jiných materiálů, se kterými tak často manipulovali.

Vojáků bylo v hangáru deset, M-mechanici byli jen tři, ale nezdálo se, že by jim to vadilo.

„Prostě nesvěřím naše stroje někomu, kdo to s nimi neumí, ani kdybych dostal rozkaz od samotného vašeho pomazaného císaře,“ řekl muž.

Můj průvodce nesouhlasně polkl, jako by to nebyla správná odpověď.

„Nemáme císaře, ty debile,“ vytočil se Zrzoun.

„Pánové, pánové, klid, přicházím s rozkazy přímo od kapitána Horsche,“ zamíchal se do debaty rychle advokátní koncipient, „a přivádím tady pana Bronštejna, rotmistra Bronštejna,“ opravil se.

„Dostal jsem za úkol naložit tanky,“ řekl jsem suše.

Vůbec se mi do sporu nechtělo zasahovat, ale musel jsem.

Zrzoun i šedivý M-mechanik se na mě podezřívavě podívali.

„Plně vybavené, bojeschopné tanky. K tomu připřáhnout vagóny se zásobami na týden nasazení.“

„A ty seš kdo, že nám chceš rozkazovat?“ otočil se proti mně vztekle Zrzoun.

„Rotmistr Bronštejn a vy jste rotný, víte, co to znamená?“

Zrzoun bojoval se svým vnitřním parním kotlem. Rozhodl jsem se přiložit a vyčistit mezi námi vzduch.

„Že budete poslouchat rozkazy, je vám to jasný? Prostě srazíte paty a uděláte, co vám řeknu!“

Vzhledem k místnímu nedostatku personálu se Zrzoun pasoval do role nějakého místního kápa, nebo jím doopravdy byl. A má věta byla poslední kapka, páru neupustil, místo toho explodoval. To už jsem měl ale ruku v kapse. Napřáhl se, nakročil si a dostal pravý spodní hák bez rozmachu. Netrefil jsem ho ideálně, ani nemám super ránu, ale pěst s nasazeným boxerem ho spolehlivě poslala k zemi.

„Buď ho teď vy dva odvedete a vysvětlíte mu, co je pro něj dobré, nebo ho čeká vojenský soud za napadení vyšší šarže,“ řekl jsem stroze a gestem vybral dva vojáky z hloučku.

Rvačka rotmistra s rotným by na vojenský soud asi nebyla, ale o to teď nešlo. Zrzounovi muži se po sobě podívali, dva vybraní přikývli a pomalu svého partáka začali zvedat.

„Možná ho raději vezměte na ošetřovnu. To zakopnutí bylo opravdu ošklivé,“ doporučil jsem jim.

„Kuřácká přestávka, mimo montážní haly,“ odvelel jsem zbytek mužů.

Pomalou, ale bez odmlouvání poslechl.

Kdysi bych se po takovém konfliktu třásl napumpovaný adrenalinem, teď to byla jen drobná nepříjemnost, kterou

jsem překonal, jak nejjednodušeji to šlo. Proti událostem ve Staagu představoval výbušný rotný opravdu jen drobnou nepříjemnost. Obrátil jsem své myšlenky z minulosti k tomu důležitému – ke dnešku.

„Ukážete mi vaše stroje?“ obrátil jsem se na M-mechanika, který předtím diskutoval s rotným.

Chvilí si mě prohlížel, pokrčil rameny a beze slova zamířil do šera jedné z okolních hal. Následoval jsem ho, zástupce společnosti Ferrum Manufactory zůstal trochu nejistě na místě. Do ztemnělého prostoru zaplněného temnými hranatými stroji se mu nechtělo.

Hala byla, stejně jak jsem byl zvyklý z akademie, postavená narychlo, bez pořádných základů, jen nosné trámy ukotvené v zemi. Jejím hlavním účelem bylo chránit materiál uvnitř před přímou nepřízní počasí. Vlastně to byla jen střecha, skutečné stěny chyběly, nahrazovaly je plachty z tkaných textilií.

Na kolejích a na nízkých vagónových plošinách stály podél obou látkových stěn monstrózní ocelové stroje, věže otočené na stranu s kanóny směřujícími do vnitřního prostoru, aby se do haly vešly. Byly to jiné typy, než na kterých jsme se učili. Už na pohled těžší, lépe pancéřované. A s kanóny výrazně větší ráže. Průlezem řidiče jsem nakoukl dovnitř a posvítil si zapalovačem, abych lépe viděl: ovládací prvky zůstávaly téměř stejné. A opět jsem viděl rozdíly mezi každým jedním strojem, jak je M-mechanici přímo za pochodu v průběhu výroby vylepšovali.

„Kolik váží?“ zeptal jsem se.

„Limit je čtyřicet tun, aby to vagóny zvládly,“ dostal jsem odpověď.

Dřepnul jsem si a prohlížel si plošiny, na nichž byly první tanky usazené. Robustní čtyřnápravový železniční podvozek, rámová plošina, nárazníky a na každé straně oko na tažení.

„Nešlo by je přitáhnout rovnou, jak stojí, ke správnému vlaku a s nimi jednoduše přejet z jednoho vagónu na druhý?“ navrhl jsem a podíval se na své průvodce.

„Nešlo. Plošiny jsou mnohem nižší než vagóny Vévodství, taky mají jiný rozchod než železnice, co se buduje směrem do Pustiny,“ prozradil mi šéf trojice.

„Chyba v plánování,“ nadhodil jsem.

„Menší,“ přitakal M-mechanik.

V prostředí dílen a v blízkosti svých výtvorů se všichni M-mechanici chovali klidně, až uvážlivě, jako by si každý pohyb, gesto rozmýšleli předem. Když znal člověk jednoho z nich, měl pocit, jako by je znal všechny. Mimo jejich pracovní prostředí to však neplatilo, tam se každý choval dle svého naturelu.

Muž mě pozoroval, jako bych právě procházel nějakým testem nebo zkouškou.

„V tom případě potřebujeme rampu, co unese čtyřicet tun. Velmi pozvolnou rampu,“ zdůraznil jsem.

Prsty pravé ruky jsem odměřil rozchod pásů.

„Teď si pojďme prohlédnout vagóny,“ požádal jsem.

Vrátili jsme se ven a pokračovali podél haly a kolejí dál dozadu, kde se k nám připojili další dva M-mechanici. Advokátní koncipient se spokojil s tím, že mě sledoval z bezpečného prostoru před halou. Mezi kolejiště, pod břevna jeřábů, kladkostroje a do labyrintu montážních jam se mu očividně nechtělo.

Vagóny, na které jsme měli tanky naložit, stály nedaleko na slepé koleji. Přeměřil jsem rozměr nákladní plošiny, zkontroloval její bytelnost a sáhl do kapsy pro cigaretu. Všiml jsem si, že M-mechaniky zaujal můj zapalovač. To už se stalo, historie se opakovala.

Podržel jsem ho v dlani a nabídl ho k prohlídce. Jejich podsaditý šéf si ho opatrně vzal, otočil jím v prstech, škrtl, chvíli pozoroval plamen, pak ho zhasl a zase mi zapalovač vrátil.

„Vyrobený na koleně. Někde tam,“ naznačil směr do Pustiny.

„Ano,“ potvrdil jsem a nabídl jim z cigártašky. Zbyly mi dvě poslední cigarety. Zapálil jsem si a dopřál si první dlouhý šluk. Kouřili jsme mlčky, viděl jsem, jak se mezi dílnami, skladišti a halami blíží vojáci, které jsem předtím poslal doprovodit pošramocného rotného.

Bud' se advokátnímu koncipientovi nechtělo stát před halou samotnému, nebo ho znervózňovali přicházející vojáci. Velmi opatrně, aby nikde nezakopl, o nic se neotřel a neumazal, přešel k nám.

Slunce už dávno vyšlo, ale skrze nízkou oblačnost ho bylo možné jen tušit, ne vidět. Ve vzduchu se vznášela vlhkost, půda pod nohama byla na povrchu rozměklá. V sychravém počasí jsem cítil teplo hořícího konce cigarety v dlani.

„Ty plošiny jsou dost úzké, pásy budou na každé straně přesahovat o půl šířky dlaně,“ poznamenal jsem.

„Je to tak,“ potvrdil hlavní M-mechanik. „Vagóny dodala spolková vláda. Opět menší chyba.“

„Bude se muset najíždět hodně přesně,“ pokračoval jsem v úvahách.

„Umíme to s našimi stroji hodně dobře, klidně tam s nimi najedeme,“ navrhl M-mechanik.

„To nesmíte. Náklad zboží už není v rozsahu smlouvy. Pokud by došlo k nehodě, byla by za ně zodpovědná Ferrum Manufactory, a to je nepřípustné,“ promluvil poprvé za celou dobu koncipient.

Všichni jsme se na něj podívali, jako bychom studovali obzvlášť zajímavý exemplář cizokrajného hmyzu.

„Začneme s rampou, uděláme ji z kamenů a hlíny,“ podíval jsem se na vojáky. „Ty tomu velíš,“ ukázal jsem na vojína, který se pohnul jako první a vypadal, že ještě včera seděl ve školní lavici. „Bude muset být hodně široká, aby se nám nerozjížděla, ale stejně bude třeba připravit materiál na opravy. Koleje pod vagónem zakryjeme dřevěnou stěnou, kterou zapřeme o postranici, ať je pak nemusíme pracně čistit,“ začal jsem vysvětlovat.

Chvíli to trvalo, ale nakonec to vypadalo, že pověřený kluk a pár dalších pochopilo, co po nich chci.

„Dostaneme se nějak jednoduše k náradí?“ otočil jsem se k M-mechanikům.

„Lopat a krumpáčů je tady dost, to ruce chybí,“ dostal jsem odpověď.

Nějakou dobu jsem sledoval, jak se můj oddíl zapracovává, a vyznačil jim, jak rozlehlou a dlouhou si rampu představuji. Vybudovat ji znamenalo navozit padesát kubíků hlíny a kamení. Naštěstí nás na to bylo dost.

„Nastartujeme jeden tank, abych si vyzkoušel, jak to půjde?“ navrhl jsem a podíval se na M-mechanika.

Chvíli má slova zvažoval.

„Jo,“ odpověděl stručně a zamířil do haly.

Koncipient nás nešťastně následoval.

Dlouho po poledni se mi po několikanásobném upravování a vylepšování rampy podařilo najet na vlak s prvním tankem. Na Lanceho mistrovství jsem neměl, ale stroj oproti výcvikovým mašinám, na nichž jsme se učili, reagoval na první zmáčknutí pedálu, řazení rychlostních stupňů nebylo hrou v kostky.

„To nebylo špatný,“ zhodnotil šéf M-mechaniků, když jsem se zpocený až po kořínky vlasů vyškrábal poklopem z místa řidiče ven.

Navigoval mě společně s jedním z vojáků. Toho jsem musel angažovat kvůli koncipientovi, který trval na svém, že M-mechanici mohou poskytovat pouze konzultační činnost, nikoliv cokoliv přímo vykonávat. Kdybych se spolehl na pokyny nezkušeného a vyděšeného nováčka, skončilo by to zdemolováním vagónu a možná i tanku.

Zkontroloval jsem přesah pásů na obou stranách vagónu, rozdíl nebyl větší než šířka mého ukazováku.

„Ne, není to špatné,“ souhlasil jsem.

Cítil jsem se, jako bych uběhl deset kiláků s plnou polní, zpocený jsem byl i za ušima. Najíždět s tankem s potřebnou přesností pro mě nebylo nic jednoduchého.

Až teď jsem si všiml, že mému úsilí přihlíželi všichni mí vojáci a zřejmě kompletní osazenstvo M-mechaniků. Bylo jich dvacet. Na hlavní transportní uzel zajišťující dopravu materiálu pro celou jižní frontu technické zajištění nic moc. Přišlo mi, že velení dělá ještě víc chyb, než se dalo vysvětlit standardní tupostí a idiocií.

„Rampa mi při nájezdu na vagón trochu uhnula pod pásy,“ oznámil jsem. „Je třeba ji opravit a rozšířit,“ řekl jsem a podíval se na vojáka, kterého jsem dříve pověřil velením skupiny. Ostatní ho oslovovali Leo.

„Provedu, pane rotmistře,“ zasalutoval mi.

Trochu mě to překvapilo.

„Dejte se do práce,“ pobídl jsem je nevojensky.

Na velení jsem nějak nebyl připraven. Důležité ale bylo, že rozuměli, co od nich potřebuji, a všichni se chopili nářadí.

Rozhlížel jsem se a ještě chvíli odpočíval. Více než tanků bylo v halách a na nekrytých vagónech uskladněno mnoho děl nejrůznějších ráží a typů. Od lehkých polních děl, k jejichž obsluze stačilo šest mužů, až po těžké velkorážové kanóny, které muselo táhnout několik koní a připravit je do bojové polohy trvalo hodiny. A stejně jako u tanků, každý kus byl trochu jiný, jak tvůrci postupně vylepšovali design a lépe a lépe bojovali s mezí stability.

„Na tolik železa je tu málo lidí,“ poznamenal jsem.

„A bude ještě méně,“ odpověděl mi hlavní M-mechanik.

Jeho lidé chvíli po naložení prvního tanku odešli, zůstal zde jen se dvěma dalšími, aby na nás dohlíželi.

„Jedeme na frontu, máme se starat o tyhle drobečky,“ ukázal na tanky. „Podpora, údržba, tříměsíční kontrakt se spolkovou vládou a Velkovévodstvím.“

„Je to hlavní dopravní trasa, nedává moc smysl šetřit na takovém místě lidmi,“ poznamenal jsem.

„Horsch stále žádá o posily a celé měsíce marně. Ale zdá se, že konečně nějaké dostal,“ ukázal M-mechanik za mě.

Mezi obytnými baráky o kus dál pochodoval oddíl vojáků, kteří právě dorazili. Vypadali, že posledních pár kilometrů šli pěšky. Čekala je spousta práce, nedokončené stavby dalších skladišť, hromady provizorně složeného materiálu, desítky tun uhlí na překládání a spousta

dalšího. Ale i kdyby jich dorazilo třikrát, pětkrát víc, stejně by to nestačilo.

„Ve válce spousta věcí nedává smysl,“ pokrčil rameny.

„Proč vlastně stroje nenaložili tihle?“ ukázal jsem na chlapy činící se s krumpáči, lopatami a kolečky u nájezdu na vagóny. „Podle odznaků mají tankový výcvik.“

„V kancléřském Amsku,“ přisvědčil. „Tři týdny, pak tamní akademii zavřeli. Horsch jim nedůvěřoval a my je vyzkoušeli. Neumí skoro nic. Při pokusu se rozjet zničil nejlepší z nich celou dílnu,“ dostal jsem odpověď.

Zvedl jsem se, abych pokračoval v práci. Pokud jsem chtěl splnit Horschův úkol, měli jsme toho ještě hodně před sebou.

Končili jsme až pozdě, kdy jsme už téměř za tmy nakládali naftu, munici, náhradní díly. Všechno jsem pečlivě vypisoval do zásobovacích karet průvodních dokumentů. To bylo ze všeho nejhorší. Kapitán k nám večer dokonce poslal zásobovače z jídelny, abychom nebyli úplně hladoví.

Večer jsem padl na lůžko totálně vyřízený, napětí a ná-maha minulých dnů spolu s náročným dneškem si vybíraly svou daň, už jen zout si boty pro mě představovalo náročný úkol. Staag, Webler se svým komandem, všechno mi připadalo vzdálené, mnohem méně důležité než před pouhými dvěma dny.

Ráno jsem otevřel oči ještě před budíčkem a rozhodl jsem se využít nečekaného luxusu – kapitán mě poslal na ubikace pro důstojníky. V pokoji pro dva se mnou nikdo nebyl, na židli stál dokonale vyrovnaný komín nafasovaného oblečení a dalších věcí, které tady pro mě někdo připravil.

Sebral jsem, co jsem potřeboval, a zamířil do koupelny. Horká voda byla víc, než jsem čekal.

Umyt, oholen, v čistém jsem byl opět připraven na další den. Po krátkém váhání jsem svou pistolí nechal v torně. Zbavit jsem se jí nechtěl a vlastnil jsem ji vlastně ilegálně. Navíc v Bremsku chodili ozbrojeni jen vojáci konající strážní službu.

Vzhledem k tomu, že jsem nebyl oficiálně přidělen k žádné jednotce, šel jsem se ohlásit přímo kapitánovi Horschovi. A informovat ho, jak jsem na tom s plněním jeho rozkazu.

Cestou už jsem míjel první vojáky spěchající za svými povinnostmi, proti včerejšímu ránu se ruch zintenzivnil. Nebo jsem jen vstal později, než jsem včera přijel.

„Ne, nemohu do transportu zařadit důstojnický vagón, ani když mi to dáváte rozkazem, pane majore!“ slyšel jsem Horschův vztekle důrazný hlas zpoza zavřených dveří.

Svobodník hlídající vstup do kanceláře se snažil vypadat, že tady ve skutečnosti vůbec není. „Žádný takový vagón tady nemám!“

Zůstal jsem na chodbě, nemělo cenu se cpát mezi vysoké šarže.

„Koho tam má?“ zeptal jsem se svobodníka.

„Nějakého velitele konvoje, co dorazil z vnitrozemí dnes ráno. Zítra mají pokračovat dál.“

Vzrušená debata ještě chvíli pokračovala.

„Důstojnický vagón bude přistaven, rozkaz, majore Lampere,“ zaznělo nakonec.

Kapitán Horsch svůj boj prohrál.

Dveře se otevřely, vyřítil se z nich vzteky stále ještě zrudlý muž s voskovanými kníry v dokonale nažehlené

uniformě majora a minul nás, aniž by nám věnoval jediný pohled,

Dveře za ním zůstaly otevřené, zaklepal jsem a nahlédl dovnitř. Kapitán Horsch už byl opět ponořený do svých papírů, kterých oproti včerejšku viditelně přibýlo, a pokud byl rozčilený, nebylo to na něm nijak vidět.

„Rotmistr Bronštejn. Dovolte mi promluvit,“ zasalutoval jsem předpisově.

„Pohov,“ mávl na mě Horsch. „Mluvte.“

„Přišel jsem podat hlášení o plnění úkolu,“ začal jsem, ale zastavil mě pohybem ruky.

„Máte naložený první tucet strojů, pokud nedojde k nepředpokládané události, do večera to stihneme,“ řekl stručně.

Informován byl dokonale, to jsem musel uznat.

„Máte něco dalšího?“

„Ne, pane kapitáne,“ odpověděl jsem.

„Stroje měli převzít podplukovník Koser a major Gunter, ale dnes jsem dostal informace o změně situace. Čekají už na druhé straně hranice i se svými lidmi. Tanky musíme dostat k nim.“

Nespokojeně se odmlčel a zaťukal tužkou o desku stolu.

„Protože nemám nikoho jiného, kdo by se k tomu hodil lépe, nebo přesněji nemohu si dovolit přijít o žádného člověka, kterého tu mám nastálo, budete zodpovědný za transport strojů, a přitom budete maximálně spolupracovat s jednotkou specialistů – soukromých kontraktorů vedených kapitánem Ginnem. Kapitán Ginn a jeho lidé jsou zodpovědní za stav tanků poté, co armáda a Ferrum Manufactory podepíší protokol o předání.“

„Provedu, pane kapitáne.“

Kapitán Ginn je velitel M-mechaniků, došlo mi.

Včera neměl žádné výložky, podle kterých bych mohl poznat jeho hodnost, vlastně neměl ani klasickou uniformu, spíš praktický pracovní oděv se zesílenými lokty, kolena a se spoustou kapes – v takových obvykle M-mechanici chodili bez ohledu na příslušnost ke konkrétní firmě, cechu, organizaci, nebo dokonce armádě.

„Zopakujte mi rozkaz,“ přikázal mi Horsch.

Poslechl jsem ho, vypadal spokojeně, že jsem vše pochopil.

„Nejraději bych s ním poslal někoho s vyšší hodností, ale jak jsem řekl, nikoho tady nemám. A také ohledně těch tanků dostávám od různých lidí protichůdné rozkazy. Podle některých už měly být na frontě, a jiní je zase chtějí zdržet. Já nevidím důvod, proč by tak drahé a podle všeho účinné stroje měly rezavět tady.“

Na to jsem neřekl nic, byly to spíš jeho vlastní úvahy vyslovené nahlas než rozkazy.

Úsporným rukopisem napsal na list několik řádků, podepsal se a nakonec použil razítko velitele Bremsku. Z něj jsem i ze svého místa poznal, že kapitán Horsch má po dobu vykonávání velitelské funkce zásobovací a transportní základny propůjčenou hodnost majora. Ale s tím, že by nosil správné hodnostní označení, se neobtěžoval.

Chvilí papír držel ve vzduchu a čekal, až oschne inkoust, zjevně mu na tom skutečně záleželo. Potom list opět položil na stůl a začal číst:

Personální rozkaz velitele pozemních sil číslo 223 ze dne 28. srpna, základna Bremsk.

Jmenování do hodnosti. Zařazení na služební místo.

Dnem 28. 8. jmenuji rotmistra Maxmiliána Bronštejna, služební číslo 659874, do hodnosti poručíka a současně ho zařazuji na služební místo velitele servisně transportního tankového odřadu¹ 13. pozemního pluku spojené armády Velkovévodství a Svobodných spolkových zemí.

Podepsán: major Janver Horsch

„Doufám, že to takhle postačí,“ zamyslel se Horsch nad vlastním dokumentem. „Právě jste přeskočil několik hodností,“ podíval se na mě, „ale hodnost poručíka je ta nejnižší, se kterou máte šanci dostat se přes všechny byrokratické problémy až na místo určení. Ta díra se jmenuje Kurlak. A nebojte, oni vám frčky zase seberou, až splníte úkol a odřad bude zrušen.“

Právě jsem přeskočil všechny praporčické hodnosti a stal se členem sboru nižších důstojníků. Neměl jsem z toho ani tu nejmenší radost, celé to věštilo jeden obrovský průšvih.

„Chci, abyste měl správné výložky, až odsud budete odjíždět,“ zdůraznil Horsch. „A osobní zbraň. Vaši vojenskou knížku,“ požádal. „Víc lidí než ty, které jste si tak suverénně včera přivlastnil, nedostanete,“ doplnil.

„Provedu, pane kapitáne – majore!“

Přidal do knížky další záznam a vrátil mi ji.

„Do práce, poručíku. Vlaky nepočkají a já chci, aby ty tanky byly na místě, kde je potřebují, co nejdříve. Bez ohledu na to, co si kdo v týlu myslí.“

¹ Odřad: Vojenská jednotka dočasněho charakteru zformovaná za účelem splnění konkrétního úkolu. Obvykle o síle roty, praporu, někdy i vyšší. Max Bronštejn byl však dočasně pověřen jen velením jednotky o síle družstva.

„Zabezpečím, pane majore.“

„Běžte,“ propustil mě.

Zasalutoval jsem a vypadl.

V jednom jsem s Horstem naprosto souhlasil. Čím dříve budu odsud, tím lépe. Na hranici do Pustiny už Webler a jeho lidé nedosáhnou.

Horsch mi přidělil vojáky, s nimiž jsem předešlého dne pracoval, jen rotný, místní veterán, si zařídil, aby nebyl ze zdravotních důvodů stále schopen služby. To mi vyhovovalo, vypadal na problémového maníka.

Hned po snídani jsme se přesunuli k hangárům a železniční vlečce a pokračovali v práci. Všechno šlo lépe, než jsem čekal, rampa vyžadovala stále méně oprav, jak se materiál postupně zhutňoval. S nakládkou a kontrolou materiálu jsme skončili krátce po poledni. Advokátní koncipient si něco zapsal do svého sešitu, vyplnil pětistránkový dokument a předložil ho Ginnovi k podepsání. Pak mi odměřeně kývl na rozloučenou a odešel. Jeho původně pečlivě vycíděné polobotky se do bahna příliš nehodily, stejně jako tvídové kalhoty, které přes jeho snahu utrpěly pár zásahů. On celý se sem vůbec nehodil. Předpokládal jsem, že už se s ním nikdy nevidím.

„Oběd,“ zavelel jsem svým mužům. „Leo vás má na povel. Návrat po poledním klidu ve tři,“ dopřál jsem jim pauzu. „Doporučuji připravit se na zítřejší odjezd. Jedeme do Pustiny.“

Při mém posledním slově znejistěli a dobrá nálada je opustila. Napadlo mě, kde jsem přišel ke svému velitelskému tónu. V Akademii? Ve Staagu, kde jsem se jako pokoutný dodavatel dostával do lepší společnosti? Nevěděl jsem, možná to byla kouzelná moc frček, i když na to

bych si nevsadil. Nechal jsem muže odejít, obětoval svůj oběd a místo toho sledoval, jak si M-mechanici balí vybavení.

Nepotřebovali rozkazy, každý sám věděl, co má dělat. Celkově fungovali jako dokonale sehraný tým, někdy mi dokonce připadalo, že si vzájemně čtou myšlenky. Například při transportu kladkostroje se utrhlo kolo pojízdné plošiny. Hrozilo, že se celý stroj převrátí, protože jeden muž neměl šanci hroustící se masu podepřít. Spíš by se musel starat, aby se mu nic nestalo. Tady však k chlapovi na kritickém místě okamžitě bez jakéhokoliv vybidnutí přiskočili další dva a pomohli mu.

„Dobrá práce,“ ocenil kapitán Ginn.

Nevšiml jsem si, kdy ke mně přišel.

„Myslíte ty tři?“ ukázal jsem.

„Ne, myslím vaši dobrou práci. My jsme tanky naložit nemohli kvůli tomu panákovi,“ ukázal směrem, kterým zmizel koncipient. „A nikdo jiný, kdo by to zvládl, tady nebyl.“

„Naučili mě řídit tank a udělali to dobře,“ pokrčil jsem rameny.

„Ano, to vás také naučili,“ souhlasil Ginn.

„Vidím, že si s sebou vezete opravdu hodně vybavení,“ konstatoval jsem, když M-mechanici zavřeli další železniční vagón a stále ještě nekončili.

„Mám pocit, že ho budeme potřebovat,“ řekl po dlouhé pauze Ginn.

„Přemýšlím, kam zařadit vagón s mými lidmi. Asi by bylo dobré, abychom byli někde blízko vás a mohli vám pomoci, když to bude třeba.“

„A dál od velení konvoje?“ nadhodil Ginn.

Úsměv v jeho tváři byl téměř nepostřehnutelný.

„Vše pro splnění úkolu, který jsem dostal,“ odpověděl jsem.

Ginnův úsměv na chvíli zvýrazněl, pak zmizel.

„Samozřejmě, souhlasím s vámi,“ zareagoval. „Pokud vám bude stačit polovina vagónu, můžete jet s námi,“ navrhl mi. „Jeden bude zaplněný materiálem jen z poloviny. Lavice a vybavení si budete muset připravit sami. Máte na to čas do zítřka.“

„Náradí?“ rychle jsem využil nabídku.

„Nějaké vám půjčíme.“

„Děkuji, pane kapitáne,“ odpověděl jsem.

„Není zač, poručíku.“

Se svou jednotkou, odřadem, jak ji nazval kapitán Horsch, jsme do pozdního večera připravovali naši půlku vagónu k dlouhé cestě. Z prken jsme si stloukli jednoduché lavice, které dva kluci očalounili s využitím látek a výplní používaných jako výplň beden pro transport těch nejcitlivějších mechanických součástí. K tomu čtyři stoly. Navrhl jsem, zda by někdo nedokázal ve stěně původně nákladního vagónu vytvořit okno. Sám jsem si to přes své zkušenosti s budováním staveb v akademii netroufal. Přihlásili se dva truhláři. V jejich podání to vypadalo neskutečně jednoduše, dokonce někde sehnali sklo a okno zasklili. Prikázal jsem, aby je zakryli, alespoň než vyjedeme. Nemuseli jsme na sebe tolik upozorňovat.

„Ještě záchod,“ zdůraznil jsem, když už si všichni mysleli, že máme hotovo.

Podívali se na sebe, jako by se potřebovali ujistit, že to myslím vážně.

„Nevím, jak dlouho pojedeme,“ připomněl jsem. „A sta-
vět nám na požádání nebudou.“

To stačilo. Postavit na konci vagónu jednoduchou kadi-
budku nebyl problém.

Pohledem jsem přehlédl nám vyhrazený prostor. Pro
dvanáct lidí představovala polovina vagónu luxusní cesto-
vání. Zbytek zaujímaly bedny s vybavením M-mechaniků.
Podle toho, jak byly bytelné a zajištěné proti otevření, ob-
sahovaly věci, kterých si cenili. Kapitán Ginn mi důvěřoval.

Jako bych ho přivolał, právě posuvnými dveřmi nahlížel
dovnitř.

„To vypadá slušně. Máte tady skoro křesla,“ ocenil.

Viděl jsem, že jeho muži stále pracují se stroji – odmon-
tovali je od základů a připravovali k transportu.

„S tím bychom vám mohli pomoci, kapitáne.“

„To bychom ocenili.“

„Kasi, Jurte, vezměte si každý tři pomocníky a dejte se
do toho,“ přikázal jsem dvěma mužům, kteří se tak dobře
zhostili instalace oken a vůbec veškeré práce se dřevem.

Sám jsem byl zvědav, jak moc ochotně mé rozkazy splní,
M-mechanici nebyli přímou součástí armády.

Zvedli se okamžitě, asi chápali, že tuhle pohodlnou prv-
ní třídu k cestování máme jen díky laskavosti kapitána
Ginna.

„Leo, nafasuj potraviny a zásoby pro nás všechny. Podle
rozkazu máme být dva dny soběstační.“

Leo nebyl hlupák a věděl, že k tomu, aby odnesl veškerý
proviant a vybavení, bude potřebovat každou ruku, a vzal
si s sebou i zbývající muže.

„A co budete dělat vy?“ zeptal se mě kapitán Ginn, když
jsme osaměli.

„Ještě jednou zkontroluji ukotvení tanků a potom, pokud vám to nebude vadit, bych se prošel po dílnách,“ řekl jsem.

„Je to na vás, jen na sebe dejte pozor, pro neznalého to může být nebezpečné,“ kývl na mě a vyrazil za svými vlastními povinnostmi. „Stejně tam toho už moc nezbylo, to nejdůležitější vezeme s sebou.“

Zkontroloval jsem jeden za druhým všech šedesát tanků a trvalo mi to déle, než jsem předpokládal. Práce v dílnách mezitím skončila, většina světel zhasla. Přestože jsem byl po celém dni unavený, stejně jsem všechny dílenské haly prošel a zjistil, že M-mechanici naprostou většinu vybavení demontovali a naložili na vlak. Bylo mi záhadou, jak to v tak krátkém čase dokázali. Ale už dříve jsem si všiml, že tihle týpci, stejně jako jejich kolegové v Tankové akademii, dokážou věci z pohledu laiků hraničící se zázraky.

Zamířil jsem zpátky k vagónu, abych se spolu s Kasem a Jurtem a ostatními vrátil na ubikace. V tu chvíli se objevili Leo a jeho parťáci s povozem taženým koněm, kterého sebrali bůhví kde.

Raději jsem se na nic neptal.

„Máme všechno, poručíku,“ řekl Leo a já si až po chvíli uvědomil, že mluví ke mně. Na svou novou a vlastně dočasnou hodnost jsem si nestačil zvyknout.

„Co všechno?“ nechápal jsem.

„Večeři, proviant na dva dny a všechno naše vybavení,“ odpověděl s očekáváním. „Chlapi teď fasují zbraně a za chvíli jsou tady.“

Vypadalo to, že se nikdo vracet na ubikace nechce, všichni se hodlají držet co nejbližší vagónu, který jsme si tak pečlivě upravili pro budoucí cestování.

„Také pár flašek šnapsu,“ doplnil jeden z mužů schovávajících se za Leem.

„I u nás se nějaký najde,“ z přítmí vyklizené dílny se vynořil kapitán Ginn. „Myslím, že je vhodné hlídat náklad po celou noc. Ale je to pouze můj názor, nemám pravomoc rozkazovat příslušníkům pravidelné armády Velkovévodství ani žádné jiné,“ doplnil beze spěchu a zapálil si cigaretu.

Najednou jsem také dostal chuť na trochu nikotinu.

Neměl jsem velitelské zkušenosti, nevěděl jsem, co si mohu a nemohu dovolit, ale na druhou stranu mi na případných průserech až tak moc nezáleželo. Navíc nás Horsch vyčlenil jako samostatnou jednotku určenou pro jeden konkrétní úkol.

„Ubytujte se, poté rozdělte večeri,“ podíval jsem se na Lea. „Mé věci?“

„Ty jsme se vzít neodvážili, pane poručíku,“ dostal jsem odpověď.

„V pořádku. Po večeri určím hlídky a vyhlásím čas večerky. Do té doby večerní klid. Klid!“ zdůraznil jsem. Přestože jsem měl sám hlad, vyrazil jsem na ubikace pro batoh s mou skrovnou sbírkou soukromých svršků.

Přestože byla tma, bylo venku mnohem rušněji než předešlého dne, zřejmě za to mohl příjezd transportu majora s licousy. Muselo v něm být několik set mužů, celá základna náhle působila mnohem obydlenějším dojmem. Podle všeobecné nálady se velení rozhodlo dovolit mužstvu užít si poslední večer v civilizaci. Nebo za to mohl kapitán Horsch, který zvýšil přiděly alkoholu a zaměnil všední den za svátek. Určitě to otupilo případné spory.

Osvětlení bylo mezi budovami základny minimální, bez velkých problémů jsem se vyhnul všem nočním chodcům a dostal se do svého pokoje. Sbalil jsem si své věci, pistoli schoval do ruksaku. Standardní opaskové pouzdro patřící k poručické uniformě pro ni bylo příliš malé. Až na odchodu jsem si uvědomil, že mě chtěl kapitán Horsch před odjezdem ještě vidět.

Pravděpodobně už odpočíval někde v klubu pro důstojníky, ale rozkaz je rozkaz...

O deset minut později jsem klepal na dveře orámované stužkou světla. Žádný strážný už před nimi nestál.

„Vstupte.“

Poslechl jsem.

Kapitán, vlastně major, seděl za svým stolem stejně, jako když jsem ho viděl naposledy, dokumentů před ním přibývalo, jeho barva byla šedivější než při našem prvním setkání. Možná za to ale mohla jen začínající noc a příliš slabá lampa.

Zvedl jsem ruku k pozdravu.

„Pohov, poručíku,“ zastavil mě. „Nemáte výložky ani správné nárameníky, navzdory mému rozkazu,“ konstatoval.

Jako by ho to v zásadě nezajímalo, sklonil se, ze šuplíku svého stolu vytáhl baňatou láhev, položil ji na stůl. „Sklenky jsou na polici,“ ukázal. „Vypadají jako vázy. V zásadě jsou to vázy.“

Ušklíbnutí jsem víc slyšel v jeho hlase, než viděl v obličejí.

Postavil jsem vázy-sklenky před něj na stůl. Beze slova každou z nich naplnil až pod okraj.

„Je to hřích, takhle zacházet s dobrým pitím,“ povzdychl si. „Ale ještě horší je ho pít sám. Tanky a materiál jsou připraveny,“ řekl.

„Ano, pane kapitáne, to jsem vám –“

„To bylo konstatování, ne otázka,“ přerušil mě.

„Na zdraví. A nemusíte do dna, byla by to škoda.“

Dopřál jsem si jeden zkušební a jeden pořádný lok.

Koňak, skoro tak dobrý, jako prodával Guzzi.

Guzzi. Umřel kvůli mně. Guzzi, na kterém mi záleželo.

„Víte, poručíku, vy si umíte udělat nepřátele,“ pronesl téměř uznale Horsch a znovu se napil.

Chvilí jsem nad jeho poznámkou přemýšlel, pak se rozhodl, že necítím potřebu odpovídat, a napodobil ho.

Destilát hladil v ústech a hřál po celou dobu. Možná byl tak dobrý jako ty od Guzziho.

„Speciální kurýr,“ netušil jsem, co ta slova znamenají, ale major na ně položil důraz, „mi doručil dotaz, zda do Brem-sku nedorazil svobodník Maxmilián Bronštejn.“

Weblerovy spáry dosahovaly i sem. Čekal jsem, co bude dál.

„Odpověděl jsem, že nikoliv. Protože ke mně do Brem-sku dorazil, podotýkám předčasně, rotmistr Maxmilián Bronštejn,“ pokračoval Horsch. „Naprosto netuším, jak jste dokázal vzbudit zájem tak vysoko, protože ti, co po vás jdou, používají spojení vyhrazené jen pro strategické záležitosti. A vlastně to ani vědět nechci.“

Horsch se požitkářsky napil. Napodobil jsem ho.

„Také vím, že mi v posledních týdnech odebrali všechny schopné muže, kteří měli zařídit transport nejmodernějších zbraní do Pustiny, kde je tak zatraceně potřebujeme. Vy jste naproti tomu splnil mé náročné rozkazy a naložil tanky, které nikdo z mých zbývajících lidí neumí pořádně ovládat.“

Kapitán pokrčil rameny a dopil svou dávku koňaku.

Napodobil jsem ho, po náročném hladovém dni jsem alkohol okamžitě cítil.

„Takže, poručíku, na vaše zdraví. A už vás nikdy nechci vidět. Upravte si uniformu dle hodnosti, osobní zbraň nosíte v pouzdře na opasku, máte na to právo. A dostal jste to rozkazem,“ dolil nám zbytek láhve.

„Sbohem,“ vyexpedoval mě z kanceláře poté, co jsme dopili.

Do Pustiny

Nedávno položené koleje duněly pod koly rozvázně jedoucího vlaku. Mapu nám samozřejmě nikdo nedal, ale dobře jsme věděli, že už jsme v Pustině. Po kolejích byl ten přechod rychlejší, než když jsem ho před mnoha měsíci absolvoval po svých, a měl jsem pocit, že cítím změnu, že je svět okolo mě jiný. První hodinu jsme z oken nebo otevřenými dveřmi zírali ven všichni, pak už jen ti nejvytrvalejší. Koleje se kroutily po dně údolí, občas motory supěly do kopců, když jsme překonávali hřbet, kterému se ženisté nedokázali vyhnout.

Občas jsem zahlédl známky dávné lidské přítomnosti předcházející náš ozbrojený vpád do Pustiny o celé desítky nebo stovky let. Shluky nerovností porostlých trávou a keři, kde trosky občasné zdi prozrazovaly, že tam kdysi stávala vesnice, zbytky vodní hráze, rozpuštěný kopec – dávno opuštěný kamenolom, jehož bílá vápencová stěna svítila do dálky.

„Co nás tam čeká, poručíku?“ zeptal se mě Leo.

Hlas měl mírně znepokojený, pohled nespouštěl z ubíhajících detailů krajiny kolem nás. Kas s Jurtem a dalšími dvěma muži, jejichž jména jsem ještě neznal, přerušili partii a naslouchali, stejně tak ostatní v doslechu.

Měl bych říct něco povzbudivého, to mi bylo jasné.

„Netuším,“ pokrčil jsem rameny.

„Ale vy už jste tam byl,“ podotkl Kas. „Alespoň se to o vás říká.“

Teď už dávali pozor všichni.

„Ano, to je pravda. Dostal jsem se až k linii starého osídlení, vytyčené bájným Seržantem,“ odpověděl jsem po pravdě.

„A co pak?“

„Pak jsem bojoval a umřel,“ odpověděl jsem podle toho, jak jsem to cítil. „Ne, byl jsem jen zraněn,“ oslabil jsem svá slova a přímo jsem cítil, jak se mužům okolo mě ulevilo.

Uplynuly další hodiny a jediný, kdo dál sledoval krajinu, jsem byl já.

Lokomotiva zahoukala, celý vlak přibrzdil, minuli jsme tabuli informující nás, že následující úsek trati budeme projíždět nejvíc dvacítkou. Připadalo mi, že strojevůdce je ještě o poznání opatrnější, a vůbec jsem mu to nezazlíval.

„Skoro bych dokázal držet tohle tempo,“ poznamenal téměř opovržlivě hubený dlouhán.

Jmenoval se Mark.

„To bych nezkoušel,“ zarazil jsem ho, kdyby se rozhodl svůj hloupý nápad vyzkoušet v praxi. „Ale určitě budeme rychlého posla potřebovat, naběháš se víc než dost. I kdyby jen pro něco k pití.“

Má poznámka mírně uvolnila stále stísněnější náladu, viděl jsem, jak Jurt začal prohledávat batoh a vytahuje čutoru. Měl v ní kořalku, ale tvářil jsem se, že to nevidím. Po včerejšku zbývalo všem už jen málo, nehrozilo, že by se někdo opil.

Z odposlechnutých hovorů jsem zjistil, že vojín Porter, malý a subtilní chlapík, je povoláním brašnář. Nabídl jsem mu týdenní důstojnický příděl tabáku za úpravu erárního pouzdra na mou přerostlou pistoli. Nabízel se, že to udělá zadarmo, ale já na odměně trval.

Po nějaké době se naše rychlost ještě víc snížila. Jeli jsme pomalu, občas krokem, několikrát jsme zastavovali, když bylo třeba odstranit z kolejí padlé stromy, nebo jen zkontrolovat, jak je na tom most přes potok nebo říčku. Cesta se dost kroutila, jak ženisté vybírali nejvhodnější terén pro budování železničního svršku a pokládání kolejí.

Pozdě odpoledne jsme zastavili u skupiny tří budov předstírajících, že jsou skutečnou železniční stanicí. Hustý smíšený les s korunami stromů tmavšími, než se mi zdálo normální, se tlačil k hraničním vykácených ploch, jako by se snažil získat zpět své území. Dva sklady a obytný srub byly postaveny tak těsně u sebe, až to evokovalo představu, že se k sobě choulí před tlakem divočiny okolo. Major Lamper, velící celému našemu konvoji, si všechny důstojníky včetně mě povolal k jednání s posádkou.

Muži, kteří na nás čekali, vypadali stejně vyděšeně jako místní budovy.

„Poručík Froneski s posádkou,“ zasalutoval vyhublý, nezdavě vyhlížející čtyřicátník.

Jeho oddíl, napočítal jsem sedm mužů, nevypadal o nic zdravěji.

„Hlase vaše připravenost,“ vybídl je stroze major.

„Nádrž s vodou je plná, sklad dřeva taktéž, čerpadlo jsme podle předpisu zkoušeli dnes ráno, provozuschopné,“ dostal profesionální odpověď.

„Pokud vím, představuje plný stav malé železniční stanice osmnáct mužů,“ opáčil major a přelétl posádku stanice nesouhlasným pohledem.

„Nadporučík Rupoch a dalších osm mužů jsou mrtvi, pane.“

„To jsou padesátiprocentní ztráty,“ zhodnotil Lamper zachmuřeně.

„V průběhu tří měsíců, hlásil jsem to do týlu, nehody,“ zdálo se mi, že při slovu nehody poručík mírně zaváhal. „Posily jsme zatím nedostali. Ale pro váš transport je vše připraveno.“

V okamžiku, kdy se Lamper dozvěděl, že informace o ztrátách byla předána do štábu, ztratil o věc zájem.

„Doplňte vodu, palivo,“ obrátil se na kapitána ze svého doprovodu.

„Vaše zásoby potravin budou tudíž nadměrné. Nebo to tak není?“ promluvil major opět k nezdravě vypadajícímu poručíkovi.

„Jsou vám k dispozici,“ odpověděl rychle poručík.

S majorem se hádat nemohl, bylo lepší vycouvat se ctí, chápal jsem ho.

„Dál pojedeme až ráno,“ rozhodl Lamper.

Přestože tenhle večer měl stát posádka stanice to nejlepší, co ve skladech měli, všem se najednou ulevilo. Jako by jim naše společnost za to stála.

Major následně rozdal několik důležitých rozkazů týkajících se zajištění jeho vlastního pohodlí. Čekal jsem na místě na rozchod stejně jako ostatní.

„Poručíku?“ obrátil se na mě poprvé přímo.

„Ano, pane?“ zasalutoval jsem předpisově.

„Vy jste odpovědný za dopravu těch, těch –“ chvíli hledal vhodné slovo, „tanků,“ vyřkl s nechutí.

„Ano, pane majore,“ potvrdil jsem.

„Tak se o ně zatraceně dobře starejte, protože generálnímu štábu na nich zatraceně záleží! I když nechápu proč. Za stejnou cenu bychom měli dvě divize lehké, nebo jednu těžké pěchoty. Ty by tu práci zastaly pětkrát lépe!“

Poslední věty už neříkal mně, patřily obecnstvu.

Propustil mě mávnutím ruky, přesto jsem mu předpisově zasalutoval.

Tady už léto skončilo a s nocí vzduch rychle chladl. Díval jsem se, jak se mí muži krčí stále blíž a blíž u ohňů, které si rozdělali okolo vagónů. Hlídky jsem v temnotě spíš slyšel, chlapi podupávali, jak bojovali s chladem. Klesající teplotu podcenili všichni. Alespoň nikdo neusne.

Udělal jsem si mentální poznámku o nutnosti teplého vybavení. A ještě jednu – potřeboval jsem dobrý poznámkový blok.

Ubikace pro místní posádku zabral major se svými důstojníky, všechna okna dvouposchodového srubu marnotratně zářila do noci pravděpodobně jako nikdy předtím. Přestože byl náš vagón na samotném konci vlaku, těsně před tanky, slyšeli jsme halas zábavy. Napadlo mě, kde asi složil hlavu poručík Froneski a jeho lidé.

„Jdu se podívat po okolí, při návratu se ohlásím, nezastrhelte mě,“ řekl jsem neviditelným hlídkám. „Potvrďte rozkaz,“ zavrčel jsem, když nikdo neodpověděl.

Vyrazil jsem do tmy směrem ke skladištím, zatraceně rád, že mám za opaskem kalhot svou pistoli. Tu nafasovanou jsem měl v batohu.

Les byl na dosah a vůně s sebou přinášely pocit totální cizosti.

Cizost děsí, musel jsem si připustit.

Froneskiho a jeho lidi jsem našel ve skladu, přesně jak jsem předpokládal. Že tam jsou, jsem vycítil v okamžiku, kdy jsem otevřel dveře.

„Je tu zima a sedíte potmě,“ poznamenal jsem.

„Podle předpisů je zakázáno rozdělovat ve skladu oheň,“ dostal jsem ze tmy odpověď. „Ale je to tu lepší než venku.“

„Máme ohně, máme něco málo k jídlu mimo běžnou menáž,“ řekl jsem. „Přespat můžete ve vagónu, místa je dost.“

„Co za to?“

Froneski věděl, jak to na světě chodí.

„Nepohrdneme čímkoliv k jídlu nebo pití. A popovídáme si,“ odpověděl jsem.

Souhlas přítomných mužů jsem vycítil dřív, než ho vyjádřil jejich velitel.

Dalšího dne jsme vyjeli ještě o něco později, než jsem předpokládal. Podle toho, jak měli major a ostatní členové štábu zarudlé oči, vypili Froneskému veškeré zásoby alkoholu, které nedokázal utajit. Hned po krátkém ranním rozkaze se stáhli do nákladního vagónu, označeného honosným nápisem jako důstojnický vůz. Kapitán, vlastně major Horsch rozkaz splnil – byl to důstojnický vůz. Současně svému nadřízenému svým způsobem ukázal vztyčený prostředníček.

Pod koly nám opět klapaly narychlo položené koleje, podle líného rytmu jsme jeli výrazně pomaleji než předchozího dne. Přemýšlel jsem o nočním hovoru s Froneskim

a jeho lidmi. Bylo na nich vidět, jak moc si užívají širší lidskou společnost, jak moc jim vyhovuje sedět u ohně s dalšími lidmi. Věřil jsem všemu, co mi řekli.

Dva muži se nevrátili z těžby dřeva. Stalo se to s odstupem několika týdnů. Prostě si odskočili stranou, aby si ulevili, a už o nich nikdo nikdy neslyšel. Froneski se zapřísahal, že oba hledali, že kvůli tomu nabrali velké zpoždění s přípravou paliva pro projíždějící vlaky, ale neobjevili ani jejich zbraně, ani jejich těla. Do lesa, i na záchod, prý chodili vždy ozbrojeni.

Jeden muž se těžce zranil při stavbě přehrady na potoku, která sloužila jako zásobárna vody pro lokomotivy. Takhle smrt mi připadala přirozená snad až na to, že veškeré zdravotní vybavení, které měli na stanici k dispozici, nepomohlo a muž svým zraněním podlehl. Froneski říkal, že to byla sněť.

Další dva se prý zbláznili a zastřelili se. Podle toho, jak se přitom Froneského muži po sobě dívali, jsem odhadoval, že to nebyla úplná pravda. Možná se opravdu zbláznili, ale nezastřelili se sami, spíš je sejmul někdo jiný. Nesoudil jsem je.

Minuli jsme další železniční stanici, deset mužů v uniformách nadšeně mávalo na náš vlak, ale když jsme nebrzdili, jejich nadšení rychle pominulo. Jeli jsme tak pomalu, že jsem dokázal rozeznat výrazy v jejich tvářích. Únava, strach, beznaděj. Připomněli mi Froneského a jeho lidi. Jako by tak Pustina působila na vetřelce.

Tři budovy opět zmizely za námi a zanedlouho jsme projížděli něčím, co kdysi bylo městem. Ještě stále bylo možné rozeznat zhroutené stěny z kamenů, částečně zarostlé mohyly z masivních bloků a nánosů hlíny, pozůstat-

ky velkých budov; plochy, kde se vegetace ještě úplně nevy-
pořádala s masivní dlažbou.

„Jak je to dlouho, co tady naposledy byli lidé, co myslíte, poručíku?“ zeptal se mě Kas. „Střechy i krovy jsou už dávno pryč,“ poukázal.

Kas byl povoláním tesař, připomněl jsem si.

„Podle toho, co vím, tuhle zemi lidé osídlili za vlády Velkého seržanta,“ pokrčil jsem rameny. „A to už je pěkně dlouho. A jak dlouho zde vydrželi... netuším.“

Má odpověď Kasovi stačila.

Podle Hraběte osídlení Pustiny zabrané Seržantem trvalo do doby před půl třetím stoletím. Pak se lidé opět začali stahovat.

Městem, nebo spíš jeho pozůstatky, jsme projížděli poměrně dlouho. Některé budovy musely být obrovské a vypadalo to, že čím byla stavba větší a masivnější, tím nadšeněji ji keře, traviny i stromy požíraly jako nějací zelení mrchožrouti.

Nakonec za námi zmizely i poslední pozůstatky dávné lidské přítomnosti a opět jsme pozorovali zdánlivě panensskou krajinu.

„Zatím jsme neviděli žádné známky bojů,“ poznamenal někdo.

Na to jsem neřekl nic. Jako pěšák jsem postoupil do vnitrozemí Pustiny o dobrých dvě stě kilometrů dál a zúčastnil se dvou velkých bitev a mnoha menších přestřelků. Všechno to však byly srážky s více či méně lidskými obyvateli krajiny. A nijak zvlášť organizovanými, přesto regulérním jednotkám armády civilizovaného světa dokázali způsobit masivní ztráty. Připadalo mi však, že na skutečného vládce Pustiny a jeho síly jsme ještě nenarazili.

Pokud někdo takový vůbec existoval. A jak by dokázal zatočit s armádou Velkovévodství, jsem si raději ani nesnažil představovat.

Jedna lokomotiva po druhé překvapivě zahoukaly, těžký vlak začal brzdit, až zastavil docela. Muži byli okamžitě připraveni, všichni ozbrojeni, zásobníky zasunuté. Dal jsem si práci a zkontroloval, jak kdo zbraň drží. Dvěma nejnervóznějším jsem přikázal, aby sundali prsty ze spouští. Naštěstí neměli nataženo, to bychom utrpěli první ztráty.

Musel jsem však uznat, že noční rozhovor s Froneskim a jeho posádkou spolu s tísnivou krajinou okolo fungoval lépe než všechny příkazy velitelů. Všichni jsme byli ve střehu. Já sám už stále nosil pistoli u sebe, ve speciálním pouzdře šitém na míru na břicho. Porter prostě své řemeslo znal dokonale a způsob, který vymyslel pro nošení těžké neohrabané pistole, byl ideální. Až teď jsem si všiml, že přestože byl malý, předloktí a prsty měl neobyčejně silné, jako by patřily někomu jinému. Za to zjevně mohla práce s tuhou kůží.

Zazněl signál k zaujmutí obrany, ale nikdo z mého družstva na něj nereagoval.

Vzal jsem si z toho ponaučení, že ne všichni znají a umí to, co já.

Po delší době, než se mi líbilo, jsem dosáhl toho, že mé družstvo, vlastně můj *odřad* zaujal obrannou pozici okolo vagónu plus minus dle mých představ. Předal jsem velení Leovi a spěchal k lokomotivám za majorem do štábu pro další rozkazy. A také zjistit, co se vlastně děje.

Nic zvláštního se nestalo, nedávno muselo intenzivně pršet a voda proudící shora ze svahu poškodila násep, na

kterém byly položeny koleje. Na některých místech visely ve vzduchu i s podemletými pražci.

„O tohle se mají starat velitelé železničních stanic!“ vrčel major. „Proto jsou tak blízko od sebe a s početným personálem!“

Padesát kilometrů od sebe mi nepřipadalo zase jako takový kousek. Ale záleželo na názoru a Lamper měl vyšší hodnost.

Kupodivu jsem byl propuštěn bez dalších rozkazů. Získával jsem pocit, že majorovi je už pouhá existence tanků silně proti mysli a prostě je ignoruje. Když může.

Cestou zpět k našim vagónům jsem si lépe prohlédl místo, kde jsme zastavili. V sevřeném údolí, které by někdo klidně mohl nazvat soutěskou, směřujícím v ostrém oblouku z jihozápadu na severozápad. K tomu ještě v ostrém stoupání. Ostrém z pohledu železnice. Ideální místo pro přepad.

Major byl možná idiot, ale já už měl s obyvateli Pustiny své zkušenosti. Nevadilo mi umřít, ale nechtěl jsem, aby to bolelo tak jako naposledy. I když technicky – jsem vlastně neumřel.

Ani jsem své lidi nemusel nechat nastoupit, čekali na mě, zvědaví, co bude dál.

„Po střeleckých týmech do tanků,“ ukázal jsem, které stroje mám na mysli, „nastartovat motory, připravit se k palbě,“ zavelel jsem.

Risikovat poškození vagónových podvozků nebo i vlastních tanků mi stálo za to, mít k dispozici čtyři výkonné hlavně k obraně. I kdyby jen k jednomu výstřelu.

Všichni se na mě podívali hodně nejistě.

To mě zastavilo, abych se na ně neobořil, že neplní můj rozkaz.

„Pane poručíku, náš výcvik byl velmi krátký,“ pronesl nejspíše Leo. „Asi to neumíme. Já to neumím,“ vztáhl problém na sebe.

Už mi to jednou říkali, vybavil jsem si.

Na to, jak mladě vypadal, měl odvalu, to jsem mu nemohl upřít.

Vzal jsem jeho, Kase a Jurta, abych si ověřil, jak na tom se svým výcvikem jsou.

Realita byla horší, než jsem si představoval. Nastartovat motor a nechat u řízení kohokoliv z nich znamenalo přijít o tank – dříve nebo později by z vagónu se strojem sješli. A bez nastartovaného motoru a řidiče za pedály nebylo možné využít palebnou kapacitu tanku.

„Balíme to, pohov,“ ukončil jsem nakonec zkoušku a škrábal se z místa řidiče.

Měl jsem dvanáct lidí, oficiálně se základním výcvikem v ovládnutí tanků, ale ve skutečnosti neuměli nic.

Oprava můstků přes potok byla složitější, než vešleň předpokládalo, dostali jsme rozkaz šetřit proviantem a připravit se na přenocování. To mi vyhovovalo.

Ginn mou prosbu vyslechl mlčky a pak jen přikývl. Zanedlouho větší část volného prostoru našeho obytného vagónu zabírala nápodoba prostoru řidiče s pedály brzd, plynu, spojky i s ovládacími pákami. Dva M-mechanici ještě instalovali bednu s motorem a vývod výfukových plynů.

„Má to jen dva válce, ale na trénink řazení to stačí,“ zabručel jeden z nich, jako by mu vadilo, že nám sem nena-montovali celý gigantický šestnáctiválec.

Jen jsem jim kývl, posadil se do křesla, muži nedržící hlídky se kolem mě shromáždili.

Odemkl jsem brzdu, chopil se řídicích pák, M-mechanik klikou rozběhl motor, syrový kovový zvuk vyplnil každý kousek prostoru, skrze škvíry mezi prkny jsem pozoroval pohyb vnitřního soukolí, dvě ozubená kola vyvedená ven hřídelemi zůstávala v klidu – motor běžel na volnoběh. Odhadl jsem, že mechanici nám sem nainstalovali pár náhradních dílů ze svých zásob.

Zařadil jsem jedničku, padla tam snáz, než jsem si pamatoval, a pomalu přidal plyn, kola se rovnoměrně roztočila, zatlačil jsem na levou stranu, pravé kolo se teď točilo o poznání rychleji. Přidal jsem plyn, zvuk motoru ještě víc získal na kovovosti, se zarachocením jsem zařadil dvojku. Dostal jsem tam i trojku, ale to už byl rachot ve vagónu nesnesitelný. Ubral jsem plyn, zařadil neutrál a nechal motor zhasnout.

„To je slušné,“ ocenil jsem směrem k mechanikům.

„Pojmenovali jsme to trenážer,“ ušklíbl se starší z nich.

Chtěl jsem je ještě požádat, zda by nezakrytovali ta dvě ozubená kola trčící z převodové skříně; v otáčkách to byly dvě děsivé cirkulárky. Oni však najednou byli pryč. Bezpečnost je očividně příliš nezajímala.

„Leo, posad se,“ vyzval jsem prvního kandidáta a uvolnil mu místo.

Co mně připadalo jednoduché, pro všechny ostatní až tak jednoduché nebylo. Už jen zařadit bylo pro některé nepřekonatelný problém a prakticky nikdo nezvládal reagovat na mé štekavé rozkazy, které měly simulovat skutečnou práci řidiče.

Po prvních čtyřech jsem byl vyřízený. Vyřvávání rozkazů jsem delegoval na Lea a sám se věnoval jen komentování práce s řadicí pákou a pedály. Zvládl jsem tak zbytek

chlapů. Což samozřejmě nic neznamenal, protože to byla pouhá první lekce.

„Zítřka budeme pokračovat,“ řekl jsem výhruzně.

Mí muži se po mně skepticky podívali. Čekal jsem, že mi budou vyčítat nečekané volno, které jsem jim sebral, ale brali to nezvykle v pohodě.

„Vypadáte vyřízeně, poručíku,“ řekl pochybovačně Leo.

„Nevypadám, já jsem,“ odpověděl jsem a po sérii nezbytných rozkazů odkráčel na večerní sezení štábu pro Lamperovy rozkazy.

Naštěstí po mně nic nechtěl a celou dobu péroval kapitána od ženistů, protože ten přes jeho naléhání požádal o další den na opravy trati.

Vypadalo to, že naše cesta do Kurlaku, kde jsme se měli připojit k armádě a já měl předat tanky tankové brigádě, se protáhne na delší dobu než na původně plánované tři dny. Spíš čtyři, možná pět. To znamenalo, že naše vlastní zásoby nám nevystačí a budeme se muset spolehnout na kuchyni transportu. Já měl hlad už teď.

Věc stravování však major Lamper dnes večer řešit nehodlal, bez dalších rozkazů nás všechny propustil.

„Cesta se protáhne o den, možná o dva,“ oznámil jsem chlapům po svém návratu. „S vlastními zásobami jídla naložte dle uvážení, ale na zásobování bych teď moc nespolehal.“

„Pane poručíku? Myslím, že si dáte večeři, ne?“ oslovil mě Leo.

Až teď jsem si uvědomil, že vůni spalin naftového motoru nahradilo něco mnohem voňavějšího a příjemnějšího.

Bez otázek jsem přijal nabízený ešus. Slušná porce masa, hustá omáčka, Leo mi do ruky vtiskl dva pořádné krajíce chleba. Ten byl už tvrdší, ale to bylo fuk.